

รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน
กลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร

The Decision Making Model of Ratchathanicharoensrisothon Citizens Regarding
Choosing of the Members of Parliament

สนุก สิงห์มาตร¹

Sanook Singmart¹

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2563

Email : rock800000@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากรอบแนวคิดพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร 2) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร 3) เพื่อวิเคราะห์สมการโครงสร้างและตรวจสอบสมการโครงสร้างที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร 4) เพื่อสร้างรูปแบบและการยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อวิพากษ์รูปแบบที่สมบูรณ์และการยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร

ผลการวิจัยพบว่า 1. กรอบแนวคิดจากการศึกษาการแสดงพฤติกรรมที่ออกมาต่างกันโดยลักษณะต่างๆ เช่น ด้านการทำหน้าที่ของพลเมือง ด้านความต้องการอรรถประโยชน์ทางการเมืองและความต้องการที่จะต่อต้านหรือเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ส่วนอิทธิพลที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจ

¹ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹ Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.

*ได้รับบทความ: 1 พฤษภาคม 2563; แก้ไขบทความ: 7 กรกฎาคม 2563; ตอรับการตีพิมพ์: 8 กรกฎาคม 2563

Received: May 1, 2020; Revised: July 7, 2020; Accepted: July 8, 2020

เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนจำแนกออกเป็น 4 ปัจจัยหลัก จำนวน 12 ปัจจัยย่อย 2. ระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3. สมการโครงสร้างความสัมพันธ์รูปแบบพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 4. รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธรที่ได้จากการวิจัยมีความเหมาะสมมากที่สุด

คำสำคัญ : 1. รูปแบบ 2. พฤติกรรมการตัดสินใจ 3. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ABSTRACT

The objectives of the research article were 1) to study for the conceptual framework of the decision making of Ratchathanicharoensrisothon citizens regarding choosing of the members of parliament. 2. To study the decision making of Ratchathanicharoensrisothon citizens regarding choosing of the members of parliament. 3. To analyze the structural equations and examine the structural equations that influence the decision making of Ratchathanicharoensrisothon citizens regarding choosing of the members of parliament. 4. To create a form and confirm the suitability of the decision making of Ratchathanicharoensrisothon citizens regarding choosing of the members of parliament. Sample groups include there are 400 people in the voter group in the Ratchathanicharoensrisothon citizens. The research instruments were Questionnaires and Focus Group Discussion (FGD). From experts, To review the complete model and confirm the suitability of the political behavior of people in the group of Ratchathanicharoensrisothon citizens.

The results of the research showed that: 1. Conceptual framework from the study of behavior display that comes in different ways such as The duty of citizens, In demand for political utilities and The need to resist or change the government. As for the influence on the behavior of the members of the House of Representatives, the population is divided into 4 main factors consisting of 12 sub-factors. 2. Behavioral levels of the decision to choose Member of Parliament of the people in Ratchathanicharoensrisothon citizens. 3. Equations, structure, relationships, patterns of political behavior of people in Ratchathanicharoensrisothon citizens consistent with the

empirical data and (4) The Decision Making model of Ratchathanicharoensrisothon citizens regarding choosing of the members of parliament from the research is most suitable.

Keywords : 1. Model 2. Decision Making 3. Member of Parliament

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งภูมิภาค ได้มีการปลูกเรื้อราระดมทางสังคมที่อาจจะดูเหมือนว่าต่ำกว่าพื้นที่ภาคอื่นๆ ของประเทศ หมายความว่า ราษฎรที่ได้รับการศึกษามีจำนวนน้อย การเข้าถึงสื่อมวลชนก็มีน้อย การพัฒนาเป็นสังคมเมืองก็ต่ำ สิ่งเหล่านี้ก็คือ ข้อจำกัดของการแสดงออกทางการเมืองที่สำคัญ เช่น ภาวะทางเศรษฐกิจหรือการครองชีพ บางครั้งฐานะทางเศรษฐกิจดีและมีความมั่งคั่งจะมีโอกาสเป็นประชาธิปไตยได้มากกว่าประเทศที่ยากจน ในขณะที่ความยากจน ความขาดแคลน และเดือดร้อนทางเศรษฐกิจมีมากเกินไปจนอยู่ในภาวะเกินทนแล้ว อาจจะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นก็ได้ แต่นับจากหลังปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา เมื่อประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มีความรู้ มีความเข้าใจในระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตยเพิ่มมากขึ้น มีการเข้ามาส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับขั้นมากขึ้น หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเฉพาะในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9-11 และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม การจัดทำแผน ขับเคลื่อน และการติดตามประเมินผล เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งจากภาครัฐ เอกชน ประชาชน และภาคการศึกษา ในทุกพื้นที่ของประเทศเป็นกลไกประชารัฐที่รวมพลังให้สามารถกำหนดเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา รวมทั้งแผนงานโครงการสำคัญที่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างสอดคล้องกับภูมิสังคมและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปีและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558 : 146)แต่ถึงกระนั้นก็ยังพบว่าการแสดงพฤติกรรมทางการเมืองในลักษณะต่างๆ ของประชาชนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือนั้นยังขาดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมแบบจริงจังและขาดความศรัทธาต่อประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ที่จะรักษาและหวงแหนประชาธิปไตยที่จะไม่ให้ใครคนใดคนหนึ่งมาแย่งชิงเอาไปจากประชาชนได้ (กรรณิกา ชมดี, 2524 : 39) แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไปก็ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า ระบอบประชาธิปไตยแม้จะมีจุดอ่อนมีช่องโหว่มากมายเพียงใด ก็ยังดีกว่าเผด็จ

การทุกรูปแบบ (อมร รักษาสัตย์, 2537 : 33) หรืออย่างน้อยประชาธิปไตยก็เปิดพื้นที่ทางสังคมให้มีการสร้าง ความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของผู้คนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้สามารถสร้างพื้นที่ทางสังคมเพื่อพัฒนาตนเอง (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2548 : 96) ดังนั้น จึงพอจะมองเห็นถึงอุดมการณ์ทางการเมืองของพลเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้อย่างถ่องแท้ ดังจะเห็นได้จากการเลือกตั้งในครั้งต่อมา พรรคการเมืองฝั่งที่คนตะวันออกเฉียงเหนือให้การสนับสนุนมักจะเป็นฝ่ายชนะ การเลือกตั้งในแทบทุกครั้งไป สื่อให้เห็นถึงความมีหลักคิด อุดมการณ์ อุดมคติในการเลือกตัวแทนของตนตามระบอบประชาธิปไตยในห้วงระยะเวลาที่ผ่านมาที่เป็นรูปธรรมจริงๆ (พิบูล มีมานะ และสนุกสิงห์มาตร, 2561 : 8)

กลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร เป็นภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 แบ่งกลุ่มจังหวัดตาม พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 ซึ่งประกอบไปด้วยจังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และยโสธร ซึ่งในความเป็นจริงที่เกี่ยวกับการแสดงออกพฤติกรรมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงผ่านพ้นไป (24 มีนาคม 2562) พบว่าประชาชนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 4 จังหวัดนี้ได้ตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับผลการเลือกตั้งอย่างไม่เป็นไปตามที่นักวิชาการหรือบรรดาการคาดการณ์ไว้ พรรคการเมืองบางพรรคหรือผู้สมัครบางคนที่ถูกมองว่าน่าจะได้คะแนนเสียงตามที่มุ่งหวังไว้กลับไม่เป็นไปตามที่ความมุ่งหวังไว้ เช่นเดียวกันพรรคการเมืองบางพรรคหรือผู้สมัครบางคนกลับได้รับการสนับสนุนให้ได้รับการเลือกตั้งทั้งที่บางพื้นที่ประชาชนเองไม่รู้จักแม้กระทั่งชื่อผู้สมัครของพรรคการเมืองนั้นเลย สิ่งเหล่านี้จึงกลายเป็นคำถามที่ตามมามากมายว่าเกิดอะไรขึ้นในพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในภูมิภาคนี้

จากเหตุผลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาเพื่อให้ทราบถึงรูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร มีเหตุผลหรือปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ประชาชนในภูมิภาคนี้ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีรูปแบบพฤติกรรมอย่างไร มีปัญหาหรือข้อเสนอแนะอย่างไรในการตัดสินใจเลือกตั้งกล่าว อีกทั้งในการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมการพฤติกรรมการเมืองในหลายครั้งของเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองที่ผ่านมาว่ามีปัจจัยใดบ้าง ตลอดจนจรรยาบรรณแบบสมการโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร มีลักษณะอย่างไร เพราะผู้วิจัยมีความเห็นว่าพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นตัวชี้วัดถึงระบอบการปกครองได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร

2.2 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร

2.3 เพื่อศึกษาสมการโครงสร้างและตรวจสอบสมการโครงสร้างที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร

2.4 เพื่อสร้างรูปแบบและการยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ทำให้ทราบถึงกรอบแนวคิดจากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนและทราบปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน

3.2 ทำให้ทราบถึงระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธรและทราบปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร

3.3 ทำให้ได้รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ที่สามารถนำไปใช้ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนรวมทั้งนำไปใช้ในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน

3.4 ทำให้ได้รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ที่สามารถนำไปใช้ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนรวมทั้งนำไปใช้ในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัยและได้แบ่งระยะการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร โดยการศึกษาเอกสาร(Document Research) ซึ่งได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนจากห้องสมุดต่างๆ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ระยะที่ 2 ศึกษาระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนและเป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งมีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่จริงในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร โดยมีจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น จำนวน 3,323,185 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2562 : ออนไลน์) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนและเป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งมีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่จริงในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร จำนวน 400 คน โดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1970 : 580-581) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือมาจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเครื่องมือนั้นมาปรับข้อความถามเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการวิจัย มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.238-0.663 ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 -1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่การวิจัยแล้วผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการออกเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่เป้าหมาย แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป การนำเสนอข้อมูลโดยนำเสนอผลการวิจัยและบรรยายเนื้อหาประกอบตาราง พร้อมทั้งนำเสนอประกอบแผนภาพสถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูลการแจกแจงความถี่ โดยแสดงเป็นจำนวนและค่าร้อยละ และวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

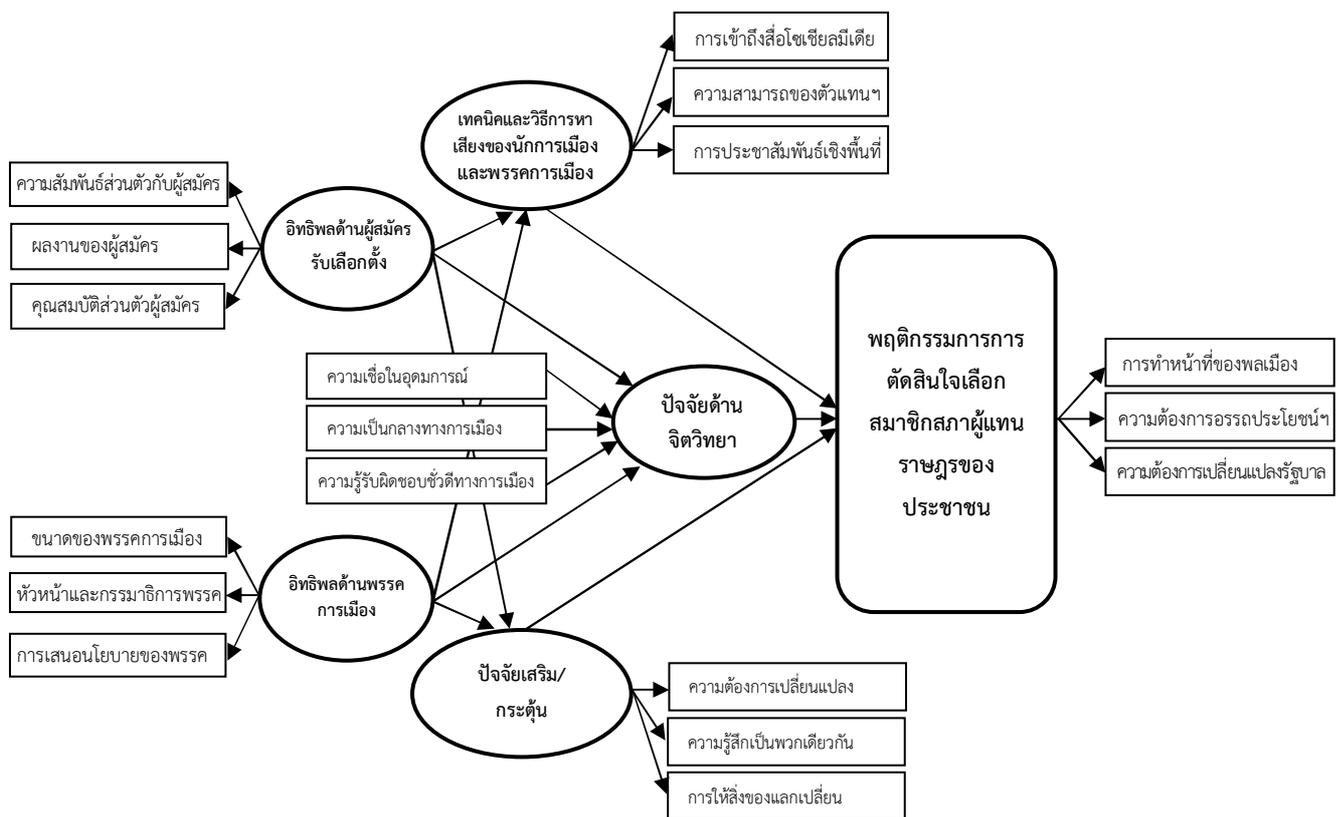
ระยะที่ 3 การวิเคราะห์สมการโครงสร้างรูปแบบและการตรวจสอบสมการโครงสร้างที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธรวิเคราะห์ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ตรวจสอบสมการโครงสร้างรูปแบบพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) และการประเมินความสอดคล้องของโมเดล (Evaluating the data- model fit) เป็นการประเมินความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบ โดยพิจารณาค่าสถิติต่างๆ

ระยะที่ 4 การสร้างและการยืนยันรูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร โดยการนำผลการวิเคราะห์จากระยะที่ 2 พร้อมกับการบูรณาการจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยในบทที่ 2 เพื่อนำมาจัดทำร่างรูปแบบ (Model) นำมาพัฒนารูปแบบ(Model) พฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ

ประชาชนโดยผู้ทรงคุณวุฒิใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion : FGD) เพื่อวิพากษ์และอภิปรายเพื่อให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลศึกษารอบแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธรจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้วิจัยได้รวบรวมจากนักวิชาการที่หลากหลาย เช่น Ardictionary(2008 : 1) Husen and Postlethwaite (1994 : 3865) ครอนบาค (Cronbach, 1963 : 68-70) จำลอง พรหมสวัสดิ์ (2554 : 187-189), และท่านอื่นๆ แล้วผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดได้ดังที่แสดงไว้ในภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

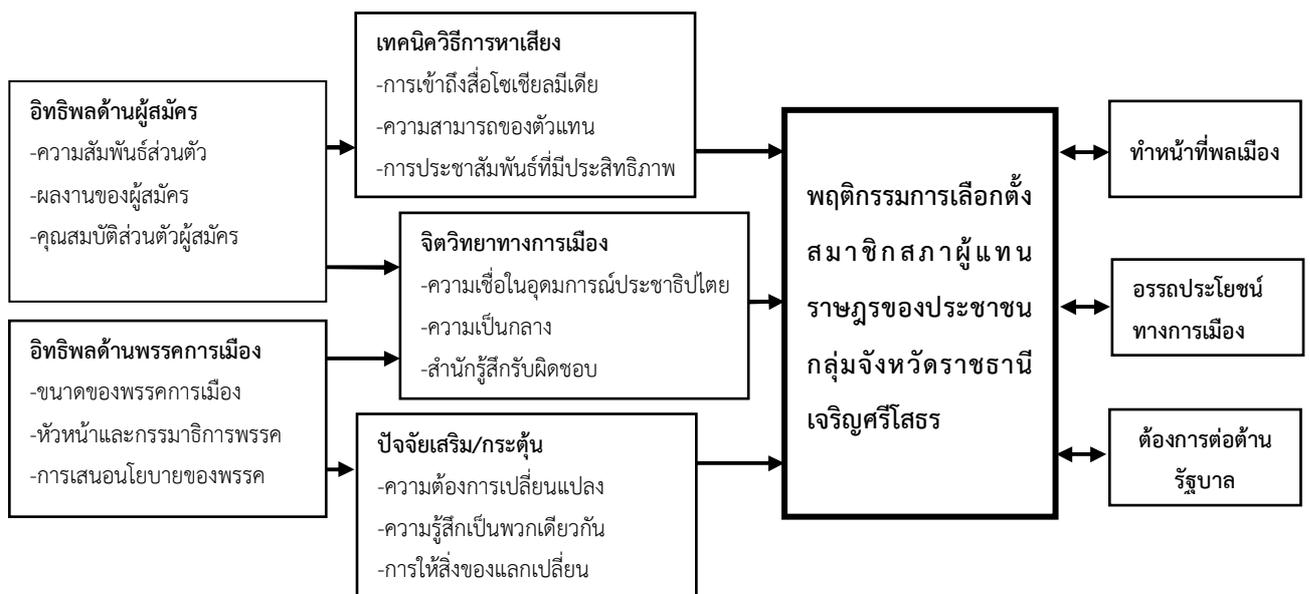
5.2 ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการตรวจสอบสมการโครงสร้างพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านและเมื่อเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ อันดับแรก คือ ด้านการทำตามหน้าที่ของพลเมือง มีค่าเฉลี่ยที่ ($\bar{X}$ = 3.94, S.D. = 0.82) รองลงมาคือ ด้านความต้องการอรรถประโยชน์ทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยที่ ($\bar{X}$ = 3.72, S.D. = 0.73) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความต้องการต่อต้านหรือเปลี่ยนแปลงรัฐบาล มีค่าเฉลี่ยที่ ($\bar{X}$ = 3.43, S.D. = 0.60)

5.3 ผลการวิเคราะห์สมการโครงสร้างความสัมพันธ์ตัวแบบพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้ดำเนินการศึกษา พบว่า หลังการปรับรูปแบบแล้วมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจาก ความกลมกลืนของโมเดลในภาพรวม พบว่า การทดสอบไคว์สแควร์ (Chi-square) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($P = 0.458 > .05$) ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาดัชนีกลุ่มที่กำหนดไว้ที่ระดับมากกว่าหรือเท่ากับ 0.90 พบว่า ดัชนีทุกตัวได้แก่ CFI = 1.000, TLI = 1.000 ผ่านเกณฑ์ตามลำดับ ส่วนดัชนีที่กำหนดไว้ที่ระดับน้อยกว่า 0.05 พบว่า ดัชนี SRMR = 0.025, RMSEA = 0.060 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้เช่นเดียวกัน จึงสรุปได้ว่าสมการโครงสร้างความสัมพันธ์รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ที่ได้จากรอบแนวคิดในการวิจัยมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สำหรับการหาค่าอิทธิพลขององค์ประกอบด้านอิทธิพลของตัวผู้สมัคร (AIF) ปัจจัยด้านเทคนิคและวิธีการหาเสียง (TEP) ปัจจัยด้านอิทธิพลของพรรคการเมือง (IPA) ปัจจัยเสริมหรือกระตุ้น (STP) ปัจจัยด้านจิตวิทยาทางการเมือง (PSY) และด้านพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนของประชาชน (PBE) ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านอิทธิพลของตัวผู้สมัคร (AIF) ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง (PBE) โดยมีอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.145 ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ปัจจัยด้านอิทธิพลของพรรคการเมือง (IPA) ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมือง (PBE) มีอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.304 ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ปัจจัยด้านเทคนิคการหาเสียง (TEP) ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมทางการเมือง (PBE) โดยมีอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.333 ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ปัจจัยเสริมหรือกระตุ้น (STP) ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมทางการเมือง (PBE) โดยมีอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.254 ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ปัจจัยด้านจิตวิทยาทางการเมือง (PSY) ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมือง (PBE) มีอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.376 ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 6) ปัจจัยด้านอิทธิพลของตัวผู้สมัคร (AIF) ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมือง (PBE) โดยผ่านปัจจัยด้านเทคนิคการหาเสียง (TEP) โดยมีอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.409 ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 7) ปัจจัยด้านอิทธิพลของพรรคการเมือง (IPA) ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมือง (PBE) โดยผ่านปัจจัยเสริมหรือกระตุ้น (STP) โดยมีอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.783 ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4 ผลการสร้างรูปแบบและการยืนยันรูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร แบ่งออกดังนี้

5.4.1 ผลการสร้างรูปแบบพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ผู้วิจัยได้สรุปผลเพื่อทำข้อค้นพบจากระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 (ขั้นตอนที่ 1)พร้อมทั้งสรุปผลการวิเคราะห์การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion : FGD) พบว่า รูปแบบพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านอิทธิพลของพรรคการเมืองมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านอิทธิพลส่วนตัวของผู้สมัคร ส่งผลทำให้เกิดความรู้สึกชอบ ฟังพอใจ และมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน ผู้สมัครอาทิ ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร ผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร และ ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครต่างมีความสัมพันธ์ร่วมกันกับปัจจัยด้านอิทธิพลของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด อันประกอบด้วย ขนาดของพรรคการเมือง หัวหน้าพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรคและกระแสความนิยมของพรรคการเมือง ต่างมีอิทธิพลร่วมกับปัจจัยด้านเทคนิควิธีการหาเสียง อาทิ การเข้าถึงสื่อโซเชียล ความสามารถของตัวแทน(หัวหน้าคณะ) ปัจจัยเสริมที่น่าเสนอ อาทิ ความต้องการที่อยากจะเปลี่ยนแปลงอำนาจทางการเมืองที่มีอยู่ ความรู้สึกว่าเป็นกลุ่มเดียวหรือพวกเดียวกันหรือแม้แต่บางท่านอาจต้องให้สิ่งของแลกเปลี่ยน ร่วมกันมีอิทธิพลต่อส่งไปยังปัจจัยด้านจิตวิทยาทางการเมืองก่อนการตัดสินใจเลือก อาทิ ความเชื่อมั่นในอุดมการณ์แบบประชาธิปไตย เพื่อส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน ในกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 1)เลือกด้วยเหตุผลการทำหน้าที่ของพลเมืองไทยตามกฎหมาย 2)เลือกด้วยเหตุผลถึงความต้องการอรรถประโยชน์ทางการเมืองในขณะนั้น และ 3)เลือกด้วยเหตุผลอันเกี่ยวกับความต้องการที่ต้องการต่อต้านหรืออยากให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลที่ใช้อำนาจอยู่ในปัจจุบันสามารถเขียนเป็นแผนภาพหรือผังมโนทัศน์ประกอบได้ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน
กลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร

5.4.2 ผลการยืนยันรูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร เพื่อความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อรูปแบบโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.56) ถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 3 ด้านและระดับมากที่สุดจำนวน 1 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านความถูกต้อง ($\bar{X}$ = 4.65) รองลงมาด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.60) ด้านอรรถประโยชน์มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.55) และด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.45) น้อยที่สุดตามลำดับ

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ผู้วิจัยได้พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

6.1 ระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร มีระดับพฤติกรรมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และเมื่อเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ด้านการทำตามหน้าที่ของพลเมือง รองลงมาคือด้านความต้องการอรรถประโยชน์ทางการเมือง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความต้องการต่อต้านหรือเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ที่เป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดมีความตื่นตัวต่อการเลือกตั้งในครั้งนี้เป็นอย่างมาก อาจเป็นเพราะประเทศไทยไม่ได้จัดการเลือกตั้งระดับประเทศหรือเลือกตั้ง ส.ส.มาเป็นระยะเวลาช้านาน จึงทำให้คนตื่นตัวกับการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นอย่างมากมาส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งที่ออกมาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านนั่นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศารัตน์ ขวรัตน์สกุลกิจ (2557 : ง) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณี ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับมาก ในด้านตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง รองลงมาคือ ด้านพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด และด้านการรณรงค์การหาเสียงเลือกตั้ง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจพร อาจวิชัย (2558 : ข) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดมหาสารคาม : ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 ผลการศึกษาพบว่า มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 5 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด ด้านนโยบายเลือกตั้ง ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านบริบททางการเมือง และด้านวิธีการหาเสียงเลือกตั้งตามลำดับ

6.2 ผลการศึกษาสมการโครงสร้างความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร พบว่า สมการโครงสร้าง ความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร หลังการปรับรูปแบบแล้วมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจาก ความกลมกลืนของโมเดลในภาพรวม พบว่า การทดสอบไคว์สแควร์ (Chi-square) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($P = 0.458 > .05$) ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาดัชนีกลุ่มที่กำหนดไว้ที่ระดับมากกว่าหรือเท่ากับ 0.90 พบว่า ดัชนีทุกตัวได้แก่ CFI = 1.000, TLI = 1.000, ผ่านเกณฑ์ตามลำดับ ส่วนดัชนีที่กำหนดไว้ที่ระดับน้อยกว่า 0.05 พบว่า ดัชนี SRMR = 0.025, RMSEA = 0.060 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้เช่นเดียวกัน จึงสรุปได้ว่า สมการโครงสร้างความสัมพันธ์รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ที่ได้จากการออกแบบคิดในการวิจัยมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สัญญา เคนาภูมิ (2560 : 18-19) ได้ศึกษาอิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประเทศไทย ที่พบว่ารูปแบบอิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบวิถีประชาธิปไตย ได้ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ได้แก่ การเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมือง ($\beta = .665$) การเป็นผู้สังเกตการณ์ทางการเมือง ($\beta = .178$) อรรถประโยชน์ฐานคติทฤษฎีปัจจัยกำหนด ($\beta = .178$) อรรถประโยชน์ฐานคติทฤษฎีจิตวิทยา ($\beta = .156$) และ อรรถประโยชน์ฐานคติทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล ($\beta = .105$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.865 และสามารถร่วมกันพยากรณ์การเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ได้ร้อยละ 74.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.54385 ($F = 272.70$; $p\text{-value} = 0.001$)

6.3 รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร พบว่า รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านอิทธิพลของพรรคการเมืองมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านอิทธิพลส่วนตัวของผู้สมัคร ส่งผลทำให้เกิดความรู้สึกชอบ ฟังพอใจ และมีความรู้สึกที่ดีต่อกันผู้สมัครอาทิ ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร ผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครต่างมีความสัมพันธ์ร่วมกันกับปัจจัยด้านอิทธิพลของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด อันประกอบด้วย ขนาดของพรรคการเมือง หัวหน้าพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรคและกระแสมโนบายของพรรคการเมือง ต่างมีอิทธิพลร่วมกับปัจจัยด้านเทคนิควิธีการหาเสียงอาทิ การเข้าถึงสื่อโซเชียล ความสามารถของตัวแทน(หัวหน้าคณะ) ปัจจัยเสริมที่นำเสนอ อาทิ ความต้องการที่อยากจะเปลี่ยนแปลงอำนาจทางการเมืองที่มีอยู่ ความรู้สึกว่าเป็นกลุ่มเดียวหรือพวก

เดียวกันหรือแม้แต่บางท่านอาจต้องให้สิ่งของแลกเปลี่ยน ร่วมกันมีอิทธิพลต่อส่งไปยังปัจจัยด้านจิตวิทยาทางการเมืองก่อนการตัดสินใจเลือก อาทิ ความเชื่อมั่นในอุดมการณ์แบบประชาธิปไตย เพื่อส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในกลุ่มจังหวัดราชธานี เจริญศรีโสธร ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 1) เลือกด้วยเหตุผลการทำหน้าที่ของพลเมืองไทยตามกฎหมาย 2) เลือกด้วยเหตุผลถึงความต้องการอรรถประโยชน์ทางการเมืองในขณะนั้น และ 3) เลือกด้วยผลอันเกี่ยวกับความต้องการที่ต้องการต่อต้านหรืออยากให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลที่ใช้อำนาจอยู่ในปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา เคนาภูมิ (2560 : 19) ได้ทำการวิจัยอิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาการตัดสินใจทางการเมืองแบบวิถีประชาธิปไตยที่เหมาะสมคือรูปแบบการตัดสินใจทางการเมืองในความเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองซึ่งมีองค์ประกอบ (1)การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมือง (2)การส่งเสริมความสนใจทางการเมือง (3)การเสริมสร้างครอบครัวประชาธิปไตย(กลุ่มการเมือง) (4)การส่งเสริมความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย และ (5)การเสริมสร้างประชาธิปไตยฐานคติเศรษฐกิจศาสตร์การเมือง (ประชาธิปไตยกินได้)

6.4 ผลการยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร พบว่า รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมระดับมากที่สุดผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อรูปแบบโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 3 ด้าน และระดับมาก จำนวน 1 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ อันดับแรกด้านความถูกต้อง รองลงมาด้านความเหมาะสม ด้านอรรถประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้ น้อยที่สุดตามลำดับ กล่าวโดยสรุป รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา เคนาภูมิ (2560 : 19) ได้ทำการวิจัยเรื่องอิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประเทศไทย พบว่า รูปแบบการพัฒนาการตัดสินใจทางการเมืองแบบวิถีประชาธิปไตยที่เหมาะสมคือรูปแบบการตัดสินใจทางการเมืองในความเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองซึ่งมีองค์ประกอบ (1)การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมือง (2)การส่งเสริมความสนใจทางการเมือง (3)การเสริมสร้างครอบครัวประชาธิปไตย(กลุ่มการเมือง) (4)การส่งเสริมความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย และ (5)การเสริมสร้างประชาธิปไตยฐานคติเศรษฐกิจศาสตร์การเมือง (ประชาธิปไตยกินได้)

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 จากผลของการวิจัย พบว่า รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร ทั้ง 3 ปัจจัยหลัก คือ 1)เลือกเพราะเป็นการทำตามหน้าที่ของพลเมือง 2)เลือกเพราะความต้องการอรรถประโยชน์ทางการเมือง 3)เลือกเพราะความต้องการต่อต้านหรือเปลี่ยนแปลงรัฐบาลพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธรนี้ควรเสนอให้หน่วยงานองค์การที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องกับการเมือง

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธรที่ได้รับจากการวิจัย เป็นรูปแบบที่คัดสรรปัจจัยหรือตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เราสามารถนำเอาปัจจัยหรือตัวบ่งชี้ทั้ง 12 ตัว เหมาะสำหรับนักการเมืองทุกระดับหรือพรรคการเมืองสามารถนำไปขยายผลในการที่จะพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองหรือการมีส่วนร่วมของประชาชนในประเทศพร้อมทั้งจะเป็นรูปแบบที่นำไปใช้ได้ทั้งในทางปฏิบัติจริง คุ่มค่า และเหมาะสม และใช้เป็นแบบในการตัดสินใจที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในกลุ่มจังหวัดอื่นๆ เพิ่มเติมอีก

7.3.2 ควรศึกษาวิจัยรูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

7.3.3 ควรศึกษาวิจัยรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนพฤติกรรมทางการเมืองของเยาวชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

7.3.4 ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการแสดงออกทางการเมืองของประชาชนในภาคอื่นๆ ของประเทศด้วย

8. เอกสารอ้างอิง

กรรณิกา ชมดี. (2524). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ศึกษาเฉพาะกรณี : โครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- จำลอง พรหมสวัสดิ์. (2554). **พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทยในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลช่วงพุทธศักราช 2551-2553**. คุษณินิพนธ์ปรัชญาคุษณินิพนธ์ิตต สาขาวิชาสื่อสารการเมือง. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- ธิดารัตน์ ชวรัตน์สกุลกิจ (2557). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณี ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่**. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารการเมือง. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- เบญจพร อัจฉิชัย. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม : ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารการเมือง. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- ประจักษ์ ก้องกีรติ. (2548). **การเมืองวัฒนธรรมของนักศึกษาและปัญญาชนก่อน 14 ตุลา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิกุล มีมานะ และสนุก สิงห์มาตร. (2561). **ประชาธิปไตย Thailand 4.0 ความมั่นคงของชาติพันธุ์อีสาน**. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ครั้งที่ 3. วันที่ 11-12 มกราคม 2561. 219-228.
- สัญญา เคนาภูมิ. (2560). **อิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประเทศไทย**. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร**. 5(2). 17-38.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2562). **ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร**. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2563. จาก https://www.ect.go.th/ect_th/news_all.php?cid=24
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). **แนวโน้มเศรษฐกิจ เงินเพื่อและการดำเนินงานนโยบายการเงิน, รายงานฯ นโยบายการเงิน ธันวาคม 2558**. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2562. จาก https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/Monet Policy Comittee/MPR/DocLib/Chapter1_December2558_GTH58.pdf
- อมร รักษาสัตย์. (2537). **ประชาธิปไตยยุคหลังภัย**. กรุงเทพมหานคร : สมาคมรัฐศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- Arddictionary.(2008). **Model**. Retrieved 24 March 2010. From <http://ardictionary.com/Model/5908>
- Cronbach. (1963). **Educational Psychology**. New York : Harcourt Brace and World Inc.

Husen and Postlethwaite (1994). *The international encyclopedia of education*. 2nd ed. New York : Pergawon press Inc.

Taro Yamane. (1970). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York : Harper and Row Publications.

9. คำขอบคุณ

รายงานการวิจัยเรื่อง “รูปแบบพฤติกรรมและการประเมินรูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกลุ่มจังหวัดราชธานีเจริญศรีโสธร” ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยการสนับสนุนจากสมาคมนักวิชาการและนักวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนทุนการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี ผู้วิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ทั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำรัส บุคดาพงษ์, ว่าที่ ร้อยตรี ดร.พิชิต กันยาวรรณ, ดร.พิกุล มีมานะ, ดร.พิภฏ ศรีชนะอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดโยธยา และนางจันทร์เพ็ญ ประเสริฐศรีอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอำนาจเจริญพร้อมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาอันมีคุณค่ายิ่ง ในการให้คำปรึกษาแนะนำในการวิจัยด้วยความเมตตาและเอาใจใส่อย่างยิ่งมาตลอด ขอขอบพระคุณนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้คำชี้แนะในการวิจัย และขอบขอบคุณพี่น้องประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตพื้นที่ราชธานีเจริญศรีโสธร ซึ่งหมายถึง จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดโยธยาทุกท่านที่ให้การสนับสนุนร่วมตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ด้วยความมุ่งมั่นอย่างเป็นกันเองและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์งานวิจัยสำเร็จลุล่วง ตลอดทั้งขอบคุณคณะผู้ร่วมวิจัยและผู้ช่วยวิจัยทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำวิจัยให้สำเร็จลงได้ด้วยดี คุณค่าอันพึงจะมีได้จากรายงานการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศส่วนกุศลแด่คุณแม่ทองสุข สิงห์มาตร และขอมอบเป็นเครื่องสักการบูชาพระคุณของครู อาจารย์ ที่มีส่วนสำคัญในการวางรากฐานด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัย

ความสำเร็จในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับกำลังใจจากครอบครัวและความร่วมมือจากผู้บังคับบัญชาทุกท่านอย่างยิ่ง ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียร จนประสบความสำเร็จ